

Bærekraftsrapport 2017

- en bank med tydelig bærekraftprofil

Bærekraft ble i 2017 løftet opp som ett av seks hovedmål i SpareBank 1 Østlandets hovedstrategi for 2018–2021. Det ble også gjennomført en vesentlighetsanalyse for å identifisere risikoer og muligheter knyttet til bankens samfunnsansvar. Banken rapporterer fra og med 2017 i tråd med den internasjonale standarden GRI, Oslo Børs' anbefaling for børsnoterte selskaper.

Helt fra de små sparebankenes tid, har SpareBank 1 Østlandets formål vært å ta del i samfunnsutviklingen som en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør. I dag gjenspeiles dette i visjonen **Sammen om å skape – langsiktige verdier for samfunnet, våre kunder, eiere og ansatte**. Med lokalkunnskap og nærhet til kundene, gjør bankens ledelse vurderinger som i tillegg til økonomi og risiko, baserer seg på et langsiktig miljø- og samfunnsperspektiv. Gode kredittvurderinger utgjør basisen i bankens samfunnsansvar, og en høy etisk standard forventes av alle ansatte.

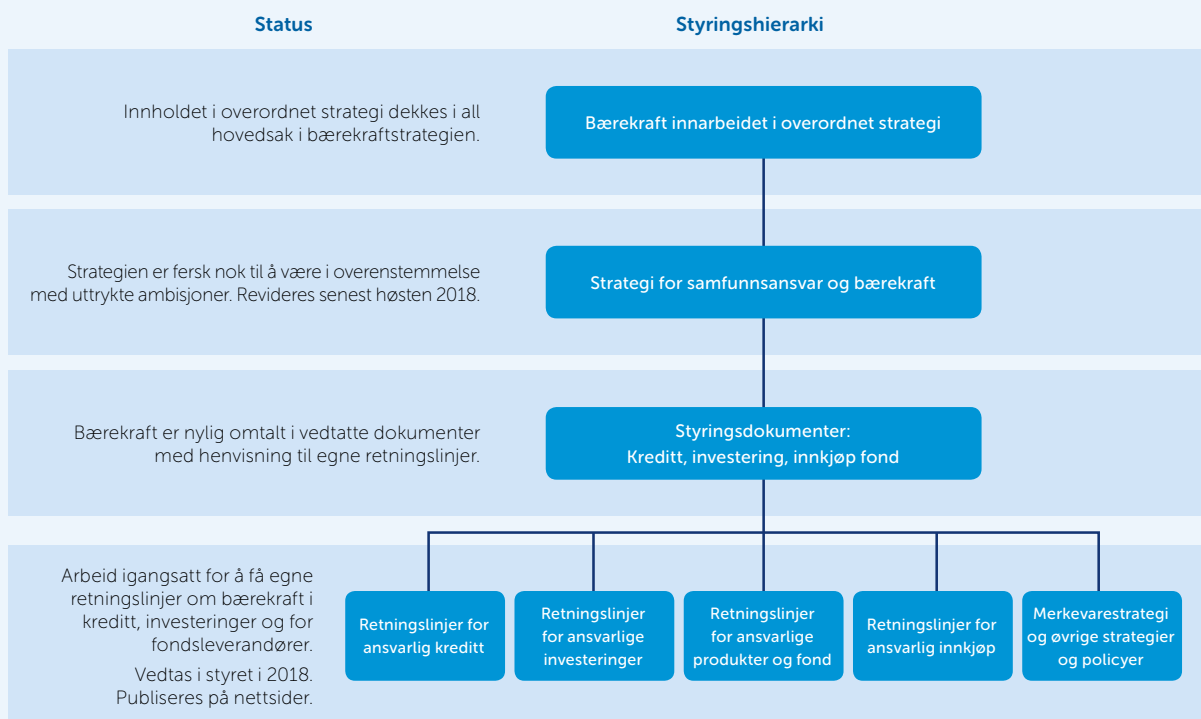
Gjennom økt satsing på bærekraft vil banken tydeliggjøre sitt ansvar for hvordan forretningsdriften påvirker nåtid og framtid for miljø, mennesker, arbeidsplasser og forvaltning av verdier. I tillegg til å starte prosessen med å rapportere i henhold til den internasjonale standarden GRI, har nå banken sluttet seg til FNs Global Compact, verdens

største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Banken støtter Global Compacts ti prinsipper for menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og antikorupsjon og gjør sitt beste for å drive virksomheten i tråd med disse prinsippene.

SLIK STYRES BÆREKRAFT I SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Bærekraft er en integrert del av bankens virksomhet og uttrykkes gjennom strategier, tiltak, produkter og aktiviteter. Fusjonen og børsnoteringen satte sitt preg på SpareBank 1 Østlandet gjennom 2017. Fusjonen førte med seg mange endringer i organisasjonen. Som børsnotert selskap fikk banken nye forpliktelser. Derfor ble styringsdokumenter, retningslinjer og prosedyrer på ulike felt i banken gjennomgått og oppdatert. I 2017 startet arbeidet med å få bærekraft tydeligere inn i strategier, mål, retningslinjer og rutiner for den nyfusjonerte banken. Denne jobben fortsetter i 2018, basert på

Innarbeidelse av bærekraft i SpareBank 1 Østlandets styringsdokumenter

følgende grunnleggende forutsetninger nedfelt i Strategi for samfunnsansvar og bærekraft:

SpareBank 1 Østlandet skal ta hensyn til miljø, klima, etikk og sosiale forhold i hele konsernets virksomhet. Banken skal ikke medvirke til krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, alvorlig miljøskade eller andre handlinger som kan oppfattes som grovt uetiske, verken internt eller i samfunnet for øvrig. Dette gjelder både i forholdet til kunder og leverandører. Ansvar et omfatter også produkter og tjenester, rådgivning og salg, investerings- og kredittbeslutninger, markedsføring, anskaffelser, eierstyring og selskapsledelse. I tillegg gjelder samfunnsansvaret internt arbeid med HMS, etikk og miljøeffektivitet.

Bankens nye hovedstrategi er behandlet i styret og der er bærekraft nå tatt inn som ett av seks overordnede mål med egne delmål for strategiperioden 2018–2021:

Innen 2021 er vi etablert som en bank med en tydelig bærekraftprofil.

Arbeidet med å oppdatere bankens bærekraftarbeid i styringsdokumenter er påbegynt (se figur s. 8).

Bærekraft er også spesifikt benevnt i konsernets visjon, verdier og forretningsidé fra og med 2018. Målene i konsernstrategien brytes nå ned på operasjonelt nivå i den enkelte avdeling og divisjon. Konsernledelsen følger opp de strategiske målene i periodiske virksomhetsstyringsmøter og rapporterer i henhold til mål og delmål. Kommunikasjonsavdelingen har fått ansvar for å koordinere det overordnede arbeidet med bærekraft, og vil i løpet av 2018 etablere arbeidsgrupper innen en rekke områder. Bærekraft skal innarbeides i bankens rammeverk for eierstyring, og vil i 2018 innarbeides også i datterselskapenes strategier. Alle SpareBank 1 Østlandets datterselskaper er heleid av

banken, bortsett fra ett, der banken er majoritetseier med 95 prosent. Konserndirektører i banken er representert i datterselskapenes styre og har ansvar for å følge dem opp. Døtrene vil i tillegg bli involvert i enkelte prosjekter knyttet til bærekraft i SpareBank 1 Østlandet-konsernet.

Styret er engasjert i bankens arbeid med bærekraft og har vært aktivt med i utformingen av den nye konsernstrategien. I tillegg vedtok styret våren 2017 en revidert versjon av Strategi for samfunnsansvar og bærekraft. I 2018 skal styret behandle retningslinjer for bærekraft innen ulike virksomhetsområder i banken, samt revidere bærekraftstrategien.

VESENTLIGHETSANALYSE OG GRI-RAPPORTERING FRA OG MED 2017

Tillit fra omverdenen og et godt omdømme er viktig for SpareBank 1 Østlandet. Bankens interessenter har forventninger til at SpareBank 1 Østlandet utøver sin rolle som en ansvarlig samfunnsaktør. Kunder, myndigheter, medarbeidere, eiere, ulike interesseorganisasjoner og samfunnet for øvrig har forventninger til bankens arbeid med temaer som etikk og anti-korrupsjon, etisk markedsføring, ansvarlig kreditt og krav til finansielle leverandører.

Investorer og kunder etterspør grønne alternativ og her må SpareBank 1 Østlandet også være på banen. Menneskeheten har på globalt nivå felles utfordringer på en rekke områder. Her kan banken bidra til positiv påvirkning i det daglige arbeidet innen alt fra innkjøp, finansiering, integrering og til miljøspørsmål. Dette gir også forretningsmessige muligheter både på drifts-, produkt og samfunnsiden.

Vesentlighetsmatrise utarbeidet med ulike eksterne og interne interessenter				
VIKTIGHET FOR EKSTERNE INTERESSENER	Viktigst	Aktivt eierskap	Personvern Negativ screening Nye produkter og grønn innovasjon Positiv screening	Økonomisk kriminalitet Krav til finansielle leverandører Etikk og anti-korrupsjon Ansvarlige utlån Etisk markedsføring av produkter og tjenester
	Viktigere	Energiforbruk og besparing Interessentdialog	Lokal næringsutvikling Leverandørkjedeoppfølging Mangfold og likestilling Kundediolog- og tilfredshet	Bankhåndverk
	Viktig	Avfallshåndtering Tiltak for de som faller utenfor Papirforbruk Klimagassutslipp (CO ²) Vannforbruk	Innovasjon og digitalisering Utvikling av ansatte HMS Sponsing og bidrag til lokalsamfunn	
		Viktig	Viktigere	Viktigst
VIKTIGHET FOR SPAREBANK 1 ØSTLANDET				

Høsten 2017 gjennomførte SpareBank 1 Østlandet en større analyse av vesentlige risikoer og muligheter knyttet til samfunnsansvar. Relevante temaer for banken innen miljø, etikk og samfunn ble identifisert og vurdert i samarbeid med et utvalg interessenter. De eksterne interessentene besto av lokale og regionale myndigheter, kunder og ulike interesseorganisasjoner, blant dem Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet. Det ble også gjennomført en bred spørreundersøkelse blant ansatte og eiere i banken, der de ble bedt om å rangere temaene basert på forretningsmessige hensyn. Deretter ble temaene diskutert og rangert i to workshops, én med konsernledelsen og én med nøkkelpersoner fra ulike fagområder i banken. Det munnet ut i en vesentlighetsmatrise. (Se figur s. 9)

Særlig viktige temaer for SpareBank 1 Østlandet i vesentlighetsanalysen:

- Sikre ansvarlige utlån
- Bekjempe økonomisk kriminalitet
- Stille krav til finansielle leverandører
- Arbeide med etikk og anti-korrupsjon
- Drive etisk markedsføring av produkter og tjenester

Vesentlighetsanalysen bidrar til at banken kan sette relevante mål og tiltak for bærekraftarbeidet, samt samle data som kan brukes i beslutningsgrunnlag. De prioriterte områdene i vesentlighetsanalysen legges til grunn når banken rapporterer sitt arbeid med samfunnsansvar i tråd med den internasjonale standarden GRI (Global Reporting Initiative). SpareBank 1 Østlandet gjennomfører GRI-rapportering for første gang fra og med årsrapporten for 2017. GRI-data og informasjon er en integrert del av årsrapporten. (Se GRI-indeks note 45)

Interessentdialog på mange arenaer

Innspill fra interessentene er en del av arbeidet med å sikre langsiktig verdiskaping for banken og lokalsamfunnene vi er en del av. Se interessentkart på neste side.

Innhenting av data om kunders og andre respondenters syn på konsernet gjøres jevnlig gjennom kunde- og markedsundersøkelser. På bakgrunn av dette kan banken prioritere riktig innsats for å forbedre tjenester, produkter, ikke-finansielle og finansielle resultater.

Undersøkelser viste at kundetilfredsheten holdt seg stabilt høy gjennom 2017. En egen posisjonsundersøkelse utført i SpareBank 1- alliansen bekreftet SpareBank 1 Østlandets sterke posisjon som markedsleder i Hedmark. I de andre fylkene i markedsområdet er banken i en utfordrerposisjon med mål om vekst.

Det var også dialog med ulike interessenter i forbindelse med både fusjons- og børsprosessen. Før børsnoteringen i juni gjennomførte banken et 12-dagers roadshow med 67 informasjonsmøter både lokalt og internasjonalt for å fortelle om muligheten til å investere i bankens

egenkapitalbevis, samt åpne for spørsmål. Det var stort lokalt og internasjonalt engasjement. I løpet av høsten hadde banken også dialog med eksterne og interne interessenter i forbindelse med vesentlighetsanalysen (omtalt i forrige kapittel).

Se også interessentdialog på side 12.

Samfunnsansvar i vid forstand

SpareBank 1 Østlandet er først og fremst en regional aktør med forretningsdrift på det sentrale Østlandet. Som følge av dette har banken hovedfokus på bærekraft, vekst og utvikling i de lokalsamfunnene banken er en del av. Ved bankens 38 kontorer sitter autoriserte rådgivere med lokalkunnskap om sine nærrområder. Samtidig er banken en digitalisert bank som også er engasjert tilstede i sosiale medier. Kundene velger hvilke kanaler de vil treffe banken i, telefon, nettmøter eller via meldinger og chat i nettbank.

Banken skal i alle sammenhenger opptre ansvarlig. Verdiskaping, beslutninger og forretningspraksis skal være basert på langsiktighet. Selv om SpareBank 1 Østlandet i hovedsak har regionalt fokus, tar banken også globale hensyn i sin virksomhet. Bærekraft innen kreditt for bedriftskunder, i bankens egne investeringer, samt hos bankens fondsleverandører ble gjennomgått i 2017. I 2018 skal retningslinjer for bærekraft på disse områdene oppdateres.

Ansvarlig kreditt for bedriftskunder

SpareBank 1 Østlandet finansierer primært små og mellomstore norske virksomheter i bankens markedsområde i Hedmark, Oppland, Oslo og Akershus. Målet er å være en positiv bidragsyter på bærekraftområdet for å øke bedriftenes bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretningsdrift og eierstyring. Det gjelder også små virksomheter som kanskje ikke ser på seg selv som del av en større global verdikjede. Under ledelse av bedriftsmarkedsavdelingen har banken som mål å bruke sin regionale posisjon til å påvirke bedrifter i en god retning. SpareBank 1 Østlandet ønsker også å bidra til å øke den grønne konkurransekraften og bærekraftige verdiskapingen i næringslivet på Østlandet.

Banken utarbeider nå egne retningslinjer for etikk og bærekraft i kredittvirksomheten til bedriftskunder som en rettesnor for forhold som ikke er direkte lovregulert. Retningslinjene skal blant annet bidra til at banken fremmer ansvarlig og bærekraftig forretningsvirksomhet, unngår negativ oppmerksomhet, samt gjøre vurderinger av bærekraft i saker med høy risiko. Banken utarbeider også en liste over bransjer som krever spesiell oppmerksomhet samt egne vurderingskriterier for bærekraft i kreditt. Slik får bankens bedriftsrådgivere et rammeverk for å vurdere hvordan kundene utøver sitt samfunnsansvar. Retningslinjene skal opp i styret våren 2018. Deretter står opplæring og implementering av rammeverket for tur.

Interessentkart for SpareBank 1 Østlandet

Innhenting av data om kunders og andre respondenters syn på konsernet gjøres jevnlig gjennom ulike former for interessentdialog. På bakgrunn av dette kan banken prioritere riktig innsats for å forbedre både ikke-finansielle og finansielle resultater. Nedenfor er en grovkisse over bankens ulike interessenter.

- **Ansatte:** Morbanken, datterselskaper, tillitsvalgte, verneombud, pensjonistforeningen.
- **Kunder:** Personkunder, bedriftskunder, offentlige organisasjonskunder, gründere.
- **Eiere:** Sparebankstiftelsen Hedmark, egenkapitalbevis-eiere.
- **Datterselskaper:** EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Youngstorget 5 AS, Vato AS, SpareBank 1 Finans Østlandet (Sistnevnte 95 prosent eid av SpareBank 1 Østlandet.)
- **Deleide selskaper:** SpareBank 1 Gruppen AS, SpareBank 1 Banksamarbeidet DA, SpareBank 1 Kredittkort AS, Torggata 22 AS, SMB Lab AS, KOMM-IN AS, Proware AS, SpareBank 1 Betaling AS, SpareBank 1 Boligkreditt AS, SpareBank 1 Næringskreditt AS. Banken har også investeringer i blant andre SpareBank 1 Markets AS og Totens Sparebank.
- **Myndigheter:** Kommuner, regionråd, fylkeskommuner, Fylkesmann, regjering, rettsapparatet, Stortinget, Finanstilsynet, Norges Bank, Konkurransetilsynet, Forbrukerombudet.
- **Kapitalmarkedet:** Egenkapitalbevis-investorer, fremmedkapital, andre banker og meglerhus.
- **Leverandører:** Ulike produkt- og tjenesteleverandører innen IT, drift, marked, revisjon, konsulentvirksomhet, personal, HMS, pengetransport, sikkerhet, energi, håndverksbedrifter og andre.
- **Konkurrenter:** Lokale, nasjonale og internasjonale aktører.
- **Sponsorater:** Lag og organisasjoner, klubber.
- **Samarbeidspartnere:** SpareBank 1- alliansen, sentrale og lokale aktører.
- **Gavemottakere:** Mottakere av gaver fra Kunstfondet, talentstipendiet og andre gaver til allmenntilretteleggelse.
- **Interesseorganisasjoner:** Finans Norge, Forbrukerrådet, Framtiden i våre hender, LO, NHO, Trainee Innlandet, Vikinglauget.
- **Samfunnet, opinionen, offentlige aktører:** Ikke-kunder, potensielle kunder, finansklagenemnda, opinionen, politikere, høgskoler, universiteter, akuttberedskap: politi/helse/brann.
- **Media:** Lokale gratisaviser, lokalaviser, regionale medier, riksmidler, NRK riks og lokal, NTB.
- **Sosiale medier:** Opinionen i sosiale medier.
- **Ratingbyråer og analytikere:** Moody's Analytikere.
- **Oslo Børs.**

Interessentdialog 2017

Banken har en løpende prosess for å identifisere og engasjere interessenter og integrere deres innspill i virksomheten. Nedenfor er en oversikt over bankens dialog med interessenter i 2017.

Interessent	Møteplass for dialog	Viktigste temaer interessentene er opptatt av	Tiltak knyttet til temaene
Kunder	<p>Kunde- og markedsundersøkelser i person- og bedriftsmarkedet.</p> <p>Kundebehov og posisjonering-undersøkelse.</p> <p>Posisjonsundersøkelse.</p> <p>Informasjonsmøter om børsnotering og egenkapitalbevis.</p> <p>Beta-testing i nettbank privat blant cirka 5000 kunder.</p> <p>Direktebanken (kundesenter for privat- og bedriftskunder innen daglig-banktjenester, kreditt og forsikring.)</p> <p>Bankens kanaler i sosiale medier.</p> <p>Kundekommunikasjon i nettbanken.</p>	<p>Fusjon og nytt navn på fusjonert bank.</p> <p>Kundene ønsker en varm, imøtekommende og trygg bank.</p> <p>Bankens posisjon i markedet.</p> <p>Uttesting av ny funksjonalitet/sider i nettbank.</p> <ul style="list-style-type: none"> • TFA – Trafikkforsikringsavgiften. • Elektronisk innhenting av selv-angivelse og lønnsinformasjon ved nettbasert lånesøknad via Altinn. • Faktura – lite forklarende tekster på faktura genererer telefoner. • Gebyrer. • Aksjesparekonto. <p>Nedetid i nett- og mobilbank.</p> <p>Etisk bankguide.</p>	<p>Undersøkelser bidro til valget av navnet SpareBank 1 Østlandet.</p> <p>Tilpasse merkevaren til målgruppens behov.</p> <p>Befeste bankens posisjon.</p> <p>Forbedringer ble gjort etter tilbakemeldinger fra kunder.</p> <p>Årsavgiften kreves inn av forsikringsselskapene.</p> <p>Banken informerer om ordningen.</p> <p>Oppdaterte driftsmeldinger publisert på aktuelle flater.</p> <p>Jevnlig kommunikasjon med oppdatert og relevant informasjon.</p>
Medarbeidere	<p>Temperaturmålinger i forbindelse med fusjonen.</p> <p>Undersøkelse om navnevalg på fusjonert bank.</p> <p>Samarbeids- og arbeidsmiljøutvalg.</p> <p>Jevnlig dialog med fagforeninger.</p>	<p>Informasjon, lederskap, arbeidsmiljø, forretning.</p> <p>Nytt navn på fusjonert bank.</p> <p>TFF-Trafikkforsikringsforeningen</p>	<p>Temperaturmålingene viste svært positive resultater og bidro til trygghet rundt valgt endringsprosess og kommunikasjonsløp for fusjonen. Videre ble det iverksatt oppfølgingstiltak ved behov.</p> <p>Navneundersøkelsen bidro til valget av navnet SpareBank 1 Østlandet.</p> <p>Ny rutine for å sende inn- og ta ut garantier på motorkjøretøy.</p>
Eiere	<p>Informasjonsmøter og investor-presentasjoner i forbindelse med børsnotering.</p> <p>Representantskap.</p> <p>Børsmeldinger og kvartalsrapporter.</p> <p>Pressekonferanser, tema-presentasjoner.</p>	<p>Ulike spørsmål knyttet til bankens egenkapitalbevis</p> <p>Fusjon og børsnotering.</p>	<p>En rekke informasjonstiltak rettet direkte mot kunder slik at de skulle få mulighet til medeierskap i banken.</p>
Myndigheter	<p>Kontakt med Finansdepartementet, Finanstilsynet, Norges Bank, Datatilsynet.</p>	<p>Børsnotering, fusjon og drift</p>	
Samfunnet for øvrig	<p>Ulike møteplasser som medlem i Finans Norge.</p> <p>Samtaler med Forbrukerrådet og Framtiden i våre hender om Etisk bankguide.</p> <p>Undervisning og dialog om personlig økonomi i ungdoms- og videregående skoler.</p> <p>Talentedag og talentfest med utdeling av talentstipend til talenter innen idrett og kultur.</p> <p>Informasjonsmøter med flyktninger som skal bosettes i kommunene. Tema: Personlig økonomi.</p>	<p>Ansvarlige investeringer, ansvarlig kredittgivning og forhold til fondsleverandører.</p> <p>Få mer kunnskap om personlig økonomi.</p>	<p>Besvarelse av Etisk bankguide, oppdatering av nettsider, gjennomgang av interne retningslinjer.</p> <p>Egne, tilpassede undervisningsprogrammer.</p> <p>Foredrag om personlig økonomi.</p>

Ansvarlige investeringer

SpareBank 1 Østlandet holder en portefølje av obligasjoner for likviditetsformål. Bankens eksponering som investor er i all hovedsak rettet mot stat- og statsgaranterte papirer innenfor OECD, samt obligasjoner med fortrinnsrett i norske og svenske kommuner. Investeringene styres av finansavdelingen, og porteføljen skal tilfredsstillende myndighetspålagte krav til likviditet og soliditet.

Banken har startet arbeidet med å etablere egne retningslinjer for ansvarlige investeringer som skal bidra til at en ikke bryter med selskapets verdier og prinsipper for eksempelvis miljø, klima, etikk, anti-korrupsjon, menneskerettigheter og sosiale forhold. Retningslinjene blir etter planen behandlet i styret våren 2018.

Ansvarlig eierskap

SpareBank 1 Østlandet har eierposter i felleseide selskaper i SpareBank 1- alliansen. Banken er representert i styrene i de felleseide selskapene sammen med andre eierbanker i SpareBank 1- alliansen.

Banken har også større og mindre eierposter i ulike selskaper hjemmehørende i bankens markedsområde, som SMB Lab, KOMM-IN, Proaware og Totens Sparebank. Det skal i 2018 utarbeides egne retningslinjer for bærekraft i bankens rammeverk for eierstyring.

Ansvarlig forvaltning hos fondsleverandører

SpareBank 1 Østlandet distribuerer fond fra eksterne forvaltere og har klare retningslinjer for utvelgelse og oppfølging av fondsprodukter og leverandører. Målet er å bidra til at de handler i tråd med egne og internasjonalt anerkjente prinsipper for etikk, samfunnsansvar og bærekraft. Fondsleverandørene har egne retningslinjer for ansvarlige investeringer, og majoriteten av dem har forpliktet seg til å følge FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (UN PRI).

Generelt om vurdering og oppfølging

SpareBank 1 Østlandet deltar i et kvalitetssikringsutvalg, Spare- og plasseringsutvalget, i SpareBank 1-alliansen. Utvalget kvalitetsvurderer spare- og plasseringsprodukter som distribueres av SpareBank 1-bankene. Produktporteføljen revideres årlig og screening med henblikk på bærekraftkriterier blir innarbeidet for revisjonen fra og med 2018.

Bankens kapitalmarkedsavdeling har ansvaret for oppfølging av fondsleverandører i SpareBank 1 Østlandet. Banken gjennomfører også selv en grundig utvelgelsesprosess av forvalterne og produktene før de tas inn for videredistribusjon. Eksterne forvaltere må svare på et omfattende spørreskjema hvor de viktigste bransjeaktuelle parametrene vurderes. Videre har banken periodiske gjennomgang med leverandørene der

samfunnsansvar og bærekraft blir fulgt opp. Fordi banken ikke forvalter fond selv, kan en ikke direkte styre eierskap i enkelt-selskaper. Gjennom dialog påvirkes forvaltere til å følge opp sine eierposisjoner slik at virksomhetene tar gode valg. Hvis leverandørene bryter bankens og deres egne retningslinjer på området, tas dette opp. Dersom forvalterne ikke tar ansvar og dokumenterer sin selskapsoppfølging kan dette få konsekvenser, eksempelvis ved at banken stopper distribusjon av enkelte fond.

Nytt i 2017 og videre oppfølging i 2018

Banken har i 2017 avvist å ta inn enkelte fond til videredistribusjon, fordi leverandørene ikke har kunnet dokumentere gode nok policyer og retningslinjer innen etikk og bærekraft. Det har vært tett dialog med fondsleverandørene og stilt flere spørsmål om eksponering i konkrete selskaper. Erfaringen er at forvalterne har sterkt fokus på ansvarlige investeringer. Blant de sakene som er tatt opp, har de fleste allerede vært under vurdering eller i prosess. Det er også eksempler på at forvaltere har solgt seg ut av selskaper grunnet henvendelser fra banken som distributør. I 2018 vil banken fortsette å revidere fondsutvalg og forvaltere. Videre vil banken innføre mer systematisk screening av fond for bedre å kunne avdekke eventuelle forhold som bryter med gitte policyer innen etikk, samfunnsansvar og bærekraft.

ODIN Forvaltning

Gjennom SpareBank 1 Gruppen har banken eierskap i fondsforvalteren ODIN Forvaltning. ODIN har en omfattende bærekraftpolicy som er integrert i investeringsprosessen. De har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer, samt inngått avtale om løpende screening med det anerkjente analyseselskapet Sustainalytics. I 2018 vil Odinfondene, som øvrige fondsleverandører, bli screenet som en del av den årlige produktrevisjonen som foretas i regi av kvalitetssikringsutvalget i SpareBank 1- alliansen.

Grønne produkter og bærekraftig innovasjon

Bankens bærekraftprofil bør også gjenspeiles i produkter og tjenester. Arbeidet med å utvikle grønne produkter startet høsten 2017.

Grønt boliglån ble lansert på nyåret 2018. Dette er lån til energibesparende tiltak i nye og gamle boliger. Lånet har gunstigere rente enn et vanlig boliglån. Banken har også inngått samarbeidsavtale med det miljøvennlige bydelsprosjektet Ydalir i Elverum, en av sju nye bydeler i Zero Emission Neighbourhood (ZEN). Boligene må tilfredsstillende strenge krav til miljøstandard. SpareBank 1 Østlandet bidrar ved å tilby et gunstig grønt boliglån med 0 prosent i rente på deler av lånet.

Bankens arbeid med å utvikle bærekraftsprodukter og tjenester fortsetter i 2018.

Forbrukerøkonomi

«Jesper på hjul»

Bankens omreisende lærer i personlig økonomi, Jesper Foss, ble i 2017 tildelt den nasjonale prisen «Finansstafetten – en dag i skolen». Foss fikk prisen for sin utrettelige innsats med å undervise skoleelever i økonomi. I 2017 fikk om lag 4 000 skoleelever besøk av Foss, som reiser rundt med programmene «Sjef i eget liv» for videregående skole og «Økonomi og karrierevalg» for ungdomsskoleelever. «Jesper på hjul» ruller videre også i 2018. I tillegg til klasseromsundervisning utvikler banken nå en digital utgave av undervisningsopplegget for ungdomsskoleelever.

«Radioøkonomen»

Finansrådgiver Nina Beate Paulsen i SpareBank 1 Østlandet ga også i 2017 gode forbrukerøkonomiske råd i en egen radioserie på NRK. Paulsen debuterte som «radioøkonom» på NRK P1 i Hedmark og Oppland i april 2016. Siden har det blitt mer enn 60 radioinnslag, som også er sendt riksdekkende på P1+ og i distriktsendinger på NRK P1 i flere andre fylker. Slik når banken ut til mange lyttere med nøytral, samfunnsnyttig informasjon om personlig økonomi og forbrukerstoff.

Personlig økonomi for flyktninger

Banken har i flere år samarbeidet med flyktningetjenesten i ulike kommuner om undervisning i personlig økonomi for flyktninger. Flyktningene får grunnleggende kompetanse i økonomistyring og lærer å sette opp budsjett. De får i tillegg en innføring i norske dagligbanktjenester. Slik bidrar banken til at flyktningene blir integrert og får en sunn økonomi. Også i 2017 ble det gjennomført slik undervisning flere steder i bankens markedsområde.

ETIKK OG ANTI-KORRUPSJON

Bankens ansatte skal kjennetegnes ved en høy etisk standard og være kompetente, tillitvekkende, ærlige og troverdige. Verdiskapningen skal skje i tråd med god rådgivningsskikk. Ansatte må ikke bryte etiske retningslinjer for å tilfredsstille økonomiske mål.

HR-avdelingen har det overordnede ansvaret for etikk i SpareBank 1 Østlandet, og forvalter de etiske retningslinjene som er vedtatt i styret. Ledere har avgjørende innvirkning på det etiske nivået i egen organisasjon og skal sette etikk på dagsorden. Hver enkelt ansatt er ansvarlig for å ivareta egen integritet og overholde konsernets etiske retningslinjer.

SpareBank 1 Østlandets etiske retningslinjer blir revidert jevnlig, sist i 2016, og skal sikre at de ansatte overholder taushetsplikten, unngår opptreden som kan skade bankens omdømme, ivaretar sin habilitet og håndterer interessekonflikter. Videre beskriver retningslinjene hvordan medarbeiderne skal forholde seg til gaver, kunder og representasjon.

Årlig etikkuke med gjennomgang av etiske retningslinjer

Bankens medarbeidere må årlig bekrefte at de har gjennomgått og forstått innholdet i de etiske retningslinjene. Dette bidrar til at etikk, habilitet, lojalitet, antikorrupsjon og integritet blir en del av arbeidshverdagen. Overtredelse av etiske retningslinjer kan få konsekvenser for arbeids- og ansettelsesforhold. I 2017 rapporterte 678 medarbeidere at de hadde lest og forstått de etiske retningslinjene.

Én uke i året setter konsernet særskilt fokus på etikk. Etikkuka er bygd opp med ulike opplæringsaktiviteter som videoallmøter, e-læring, fokus via intranett og dilemmadiskusjoner i avdelingsmøter. Tema i 2017 var de nye, felles etiske retningslinjene som ble vedtatt for konsernet i tilknytning til fusjonen mellom Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus AS.

Etikk for nyansatte

Opplæring er et viktig verktøy for å spre forståelse og bevissthet om etiske problemstillinger. Alle nyansatte får individuelt tilpasset opplærings- og utviklingsplan med utgangspunkt i egen rolle og blir fulgt opp av en egen fadder i introduksjonsperioden. De deltar på en introduksjonsdag, får møte konsernledelsen og blir satt inn i strategien med viktigste prioriteringer og fokusområder. Her får de også en gjennomgang av konsernets etiske retningslinjer og bankens system og rutiner for varsling.

Varsling

Virksomheten har egne retningslinjer for varsling, og har tilrettelagt for varsling i et eget varslingsystem. SpareBank 1 Østlandet forventer at medarbeidere informerer nærmeste overordnede om hendelser eller aktiviteter som er i strid med lover, forskrifter eller annet offentlig regelverk, brudd på interne retningslinjer, eller øvrige forhold som kan skade virksomhetens omdømme. Ledelsen ønsker kunnskap om slike forhold for å kunne gi nødvendige avklaringer, rette opp feil eller skader så snart som mulig, samt reagere på uønsket adferd.

Det ble ikke registrert noen varslinger eller tilfeller av korrupsjon i 2017.

Etisk markedsføring

Banken risikerer å miste både kunder og omdømme hvis markedsføringen er villedende, ikke holder det den lover eller krenker allmenne etikk- og moraloppfatninger.

Markedsavdelingen har det overordnede ansvaret for etisk markedsføring. Bankens interne rutiner som sikrer at virksomheten holder seg innenfor rammene av markedsføringsloven. Videre har banken fokus på etiske retningslinjer i markedsføringen. Den skal ikke være allment krenkende, den skal ikke på feilaktig måte rette seg mot barn og unge, ikke virke krenkende på minoritetsgrupper eller på annen måte være etisk støtende for bankens omgivelser. Bankens juridiske avdeling benyttes som rådgiver i tvilstilfeller.

Det var ingen innrapporterte brudd på bestemmelser og retningslinjer for markedskommunikasjon i 2017.

ØKONOMISK KRIMINALITET

I dagens digitaliserte verden innebærer økonomisk kriminalitet ofte misbruk av en finansinstitusjon. Med sikkerhetsavdelingen i spissen jobber SpareBank 1 Østlandet målrettet for å unngå å bli brukt til kriminell virksomhet av egne kunder og eksterne aktører. Bankene har lovpålagte krav for å avdekke kriminelle forhold gjennom eksempelvis hvitvaskingslovverket. I tillegg anser banken bekjempelse av økonomisk kriminalitet som en del av sitt samfunnsansvar. Et godt arbeid mot økonomisk kriminalitet er med på å befeste bankens omdømme som en seriøs aktør i markedet.

Slik jobber banken med økonomisk kriminalitet:

- På bakgrunn av risikovurdering innenfor antihvitvaskingsområdet blir det iverksatt nødvendige tiltak for å redusere risikoen for økonomisk kriminalitet.
- Banken rapporterer mistenkelige transaksjoner som kunder gjennomfører i banken, samt driver kunde-kontroll.
- Banken følger opp svindelsaker hvor kunder svindler eller blir svindlet. Dette er ofte saker hvor banken ikke blir skadelidende, men hvor det er av stor samfunnsnytte at sakene avdekkes og stoppes.
- Banken samhandler med offentlige etater som Skattetaten, politiet og NAV i saker om eksempelvis trygdesvindler, skatteunndragelse og arbeidsmarkedskriminalitet.
- Banken følger opp meldinger som kommer inn til kundesenteret via varslinger. Mistenkelige transaksjoner rapporteres også via IT-systemene.
- Basert på egne undersøkelser og vurderinger kan banken sette i gang tiltak for å redusere tap for kundene. Eksempler på saker er såkalt Nigeria-svindler, Bitcoin-svindler og finn.no-svindler.
- Det er etablert et tett samarbeid på tvers av bankene i Norge for å avdekke og håndtere trusler knyttet til datakriminalitet. I tillegg har bankene i SpareBank 1-alliansen etablert et felles IRT (Incident Respons Team).

I året som gikk ble en håndfull kunder lurt av Bitcoin-svindlere. Verdistingen til den digitale valutaen har hatt stort mediefokus, og mange har ønsket å ta del i verdiøkningen. Svindlere har sett sitt snitt til å utnytte dette og prøvd å lokke folk til å kjøpe digitale penger. Fire av bankens kunder ble i 2017 Bitcoin-svindlet for totalt 2,9 mill. kroner. Disse kundene blir fulgt opp enkeltvis og banken klarte å avverge ett av svindeltilfellene.

Personvern

SpareBank 1 Østlandet forvalter informasjon om kunder av både personlig og forretningsmessig karakter. Mengden av informasjon øker i takt med bruken av digitale produkter og tjenester. For banken er det viktig at kundenes personopplysninger ivaretas på en sikker og trygg måte. Dette er avgjørende for å forebygge at informasjon kommer på avveie, samt for å opprettholde kundenes tillit til banken.

Innen personvern forholder banken seg til gjeldende lovgivning og konsesjon fra Datatilsynet. Det legges stor vekt på å informere kundene om hvordan banken behandler personopplysninger. Det gjøres blant annet gjennom en personvernerklæring som ligger tilgjengelig på nettsidene, og som er en del av kundeavtalen. Oppdages det avvik fra enten kunder eller ved interne undersøkelser, blir forholdene undersøkt nærmere og eventuelt meldt til Datatilsynet.

I 2017 har banken hatt fokus på å oppfylle kravene i ny personvernlovgivning (GDPR), som trer i kraft 25.5.2018. Den nye personvernlovgivningen setter enda større krav til behandling av kunders personopplysninger. Kundene får i større grad eierskap og kontroll over personopplysninger de har gitt til banken. Det gjelder blant annet retten til å kreve sletting av egne personopplysninger (retten til å bli «glemt»), retten til å kunne ta med seg opplysningene til en annen virksomhet (dataportabilitet) samt en strengere regulering av automatiserte avgjørelser som banken eventuelt gjør.

Banken hadde i 2017 en klagesak fra en kunde knyttet til personvern, men saken fikk ingen konsekvenser fra Datatilsynets side.

SPAREBANKEN OG LOKALSAMFUNNET

SpareBank 1 Østlandet er med sin lokale tilstedeværelse opptatt av utviklingen i fylkene. At banken er solid over tid, er viktig for både privat- og bedriftskundene. Å ha en solid kapitalkilde i regionen, gir trygghet og nærhet til beslutningene.

Næringsutvikling

SpareBank 1 Østlandet bidrar til næringsutvikling både gjennom sin kredittgivning til små og store virksomheter samt gjennom aktivt samarbeid med forsknings- og utdanningsmiljøer. I 2017 bidro banken med støtte til etablering av et globalt ekspertsenter for virtualisering og utvidet virkelighet (VR og AR) i Hamar og Elverum. Bak prosjektet står teknologiselskapet EON Reality, Høgskolen i Innlandet, lokale bedrifter og offentlige aktører. Ambisjonen er å utvikle 200 arbeidsplasser de neste årene.

Banken bidrar gjennom konjunkturbarometer1.no med fakta og innsikt som kan stimulere til vekst og utvikling i regionen. Reportasjer og analyser fra næringslivet setter nyheter på dagsorden i lokale medier og synliggjør

regionens kollektive ressurser. Slik kan banken være en kilde til samfunnsnyttig informasjon for både private og offentlige aktører. I 2017 var hovedtemaet i konjunkturbarometeret digitalisering i næringslivet i regionen.

Et annet viktig bidrag er å arrangere konferanser og kurs i samarbeid med ulike aktører, her nevnes noen:

- Banken arrangerer selv en årlig lederkonferanse som samler om lag 300 ressurspersoner og næringslivsledere.
- Medarrangør på blant annet «Bonden som byggherre» i samarbeid med Innovasjon Norge.
- Norges Bank-seminar i samarbeid med Østlandsforskning.
- Næringslivsseminarene «Opp og Fram» i Elverum og Kongsvinger.
- Styrekurs i samarbeid med KPMG.
- Landbruk er et viktig satsingsområde for banken som har mange landbrukskunder og ønsker enda flere velkommen. I Nord-Østerdal arrangerte banken generasjonsskiftekurs i samarbeid med lokale bondelag, Fylkesmannen og Vekstra.
- Høsten 2017 delte SpareBank 1 Østlandet ut Innlandets matpris i samarbeid med bondelagene i Hedmark og Oppland. Kandidater til prisen ble nominert og stemt fram via Facebook. Prisen ble delt ut til Linda Suleng under mat- og landbruksfestivalen «Midt i matfatet» i Vikingskipet på Hamar.

Gir tilbake til kundene – lanserte kundeutbytte i 2017

Banken ønsker å gi tilbake til lokalsamfunnet, og som første bank i Norge deler selskapet av overskuddet og betaler kundeutbytte til kundene. Opptjeningen startet i 2017 og utbetales i 2018 for aller første gang etter at regnskapet for 2017 er vedtatt i representantskapet. Både privatpersoner og bedrifter får kundeutbytte. Kundene vil automatisk motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye de selv har i innskudd og lån i banken. Representantskapet i banken tar hvert år stilling til hvor mye penger som skal deles ut i kundeutbytte.

Gaver til allmenntilrette formål

SpareBank 1 Østlandet har lange tradisjoner for å føre deler av overskuddet tilbake til lokalsamfunnet. Banken gir verdier direkte gjennom sponning av breddeidrett og tiltak for barn og unge. I tillegg har SpareBank 1 Østlandet i mange år delt ut flere mill. kroner i gaver til lag, foreninger og prosjekter innen idrett, kultur, forskning, utdanning, humanitær virksomhet og andre formål. Eksempler på formål som fikk støtte i fjor er Kirsten Flagstad-festivalen, Nordisk poesifestival og lysanlegget på Kongsvinger festning. Fra 2017 tok Sparebankstiftelsen Hedmark over behandlingen av alle gavesøknader. Stiftelsen blir årlig tilført betydelige midler i form av utbytte fra SpareBank 1 Østlandet. Stiftelsen viderefører gavetildelingen. Støtte kan søkes via stiftelsens hjemmeside.

Talentstipend

Bankens talentstipend skal stimulere idrettsungdom og unge kunstnere til å utvikle talent og engasjement gjennom trening, utdanning og utfoldelse av kreativitet. Målet

er å bygge stolthet, skape gode forbilder og synliggjøre mulige talentutviklingsløp. Talentstipendet er på to mill. kroner, én million til hvert av de to områdene kunst og idrett. I 2017 fikk 70 mottakere stipender på enten 25 000 eller 50 000 kroner. Banken arrangerte en egen motivationsdag og talentfest i Hamar kulturhus i august.

Kunststipendet er begrenset til Hedmark fylke, mens tildelingen av idrettsstipendet skjer innenfor gamle Sparebanken Hedmarks geografiske virkeområde i Hedmark, Oppland og Nes kommune i Akershus. Idrettsstipendet tildeles av en jury bestående av representanter for idrettskretsene i Hedmark og Oppland, Olympiatoppen Innlandet og SpareBank 1 Østlandet. Kunststipendet deles ut av styret i Sparebanken Hedmarks kunstfond. Kunststipendet videreføres etter samme mal også i 2018, mens idrettsstipendet vil gjelde i Hedmark, Oppland, Oslo og Akershus.

Sparebanken Hedmarks kunstfond

Styret for kunstfondet delte ut en million kroner i talentstipend til 30 unge utøvere innen kunst og kultur (som beskrevet over). Arbeidet fortsetter med tidligere vedtatte kunstprosjekter i Eidskog, Tynset og Stor-Elvdal, og omlevering av kunstverk til Strandgateparken i Hamar. To kunstverk er ferdigstilt og gitt som gaver til Engerdal kommune og Trysil kommune.

ORDEN I EGET HUS

SpareBank 1 Østlandet skal være en attraktiv og engasjert arbeidsgiver med kompetente ansatte. Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og fritid oppleves som god. Banken skal være en inkluderende arbeidsplass for alle medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken jobber med helseforebyggende tiltak og stimulerer medarbeidere til fysisk aktivitet.

Banken er en IA-virksomhet og arbeider systematisk med forebygging og oppfølging av sykefravær. Det legges til rette for medarbeidere som på grunn av sykdom, redusert arbeidsevne eller andre årsaker må ha tilpasninger av arbeidsplass og arbeidsinnhold. I samarbeid med NAV tar banken imot arbeidstakere som har behov for arbeidstrening.

Fusjonsprosessen mellom Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus AS innebar betydelige organisatoriske endringer. Ledelse, stab- og støttefunksjoner ble berørt av nedbemanningsprosesser. Fusjonsprosessen førte i liten grad til tap av nøkkelpersonell, og sykefraværet var stabilt på et meget tilfredsstillende nivå gjennom året. Totalt ble sykefraværet 4,0 prosent i 2017.

Den siste temperaturundersøkelsen blant bankens medarbeidere, i november 2017, gav gode resultater:

- 97 prosent var engasjerte i jobben sin.
- 95 prosent var fornøyde med kommunikasjonen i fusjonsprosessen.
- 96 prosent opplevde at egen leder støttet aktivt opp om fusjonen.

Opplæring

Finansbransjen har egne autorisasjons- og godkjenningsordninger innenfor spare- og plasseringsområdet (AFR), person- og skadeforsikring (GOS), og kreditt. Ordningene retter seg mot rådgivere og andre kunderettede roller innenfor personmarkedet. De krever omfattende opplæring i forbindelse med første gangs gjennomføring, med kunnskapsprøver innenfor fag og etikk, samt praktiske prøver som evalueres av sensorer. I tillegg må bankens medarbeidere dokumentere årlig kompetanseoppdatering for at de skal beholde autorisasjonen eller godkjenningen. Per 31. desember 2017 var alle bankens investeringsrådgivere og finansielle rådgivere på personmarked godkjente AFR-rådgivere. Banken hadde i tillegg 183 godkjente rådgivere innenfor GOS.

Banken har videokonferanseutstyr ved alle lokasjoner som benyttes aktivt i arbeidet med kompetanseutvikling. Det gjennomføres faste videoallmøter om faglige temaer som finansiering, betaling, sparing og pensjon, skadeforsikring og personforsikring, digitalisering og selvbetjening. Banken har også en egen lederskole der alle nye ledere gjennomfører ett års introduksjonsprogram. I tillegg har banken ulike kurs og ordninger for opplæring og kompetanseutvikling.

Arbeidstakerrettigheter, likestilling og mangfold

SpareBank 1 Østlandet tar i sin virksomhet hensyn til arbeidstaker- og menneskerettigheter, samt de ansattes grunnleggende sosiale behov. Banken søker i alle sammenhenger å unngå diskriminering og vil rekruttere medarbeidere som reflekterer samfunnet vi er en del av, uavhengig av kulturell bakgrunn, etnisitet, religion og kjønn.

Banken tilstreber god balanse mellom kjønn på alle nivåer i organisasjonen. Andelen kvinner i lederstillinger med personalansvar var i 2017 på 39 prosent. Analyser av ulike stillingskategorier viser at gjennomsnittslønn blant kvinnelige ansatte i banken er mellom 90 og 96 prosent av lønnen til menn. I norsk finansbransje totalt er det rapportert langt større lønnsforskjeller. Ved det lokale lønnsoppgjøret i SpareBank 1 Østlandet høsten 2017 ble en skjevhetsspott brukt til å utjevne utilsiktede lønnsforskjeller mellom menn og kvinner.

Krav til ulike leverandører

SpareBank 1 Østlandet skal ta hensyn til miljø, klima, etikk og sosiale temaer i forholdet til ulike leverandører. I globale markeder er det ikke uvanlig at leverandører og underleverandører har utfordringer på ett eller flere av disse områdene. Derfor er det viktig at banken har rutiner for risikovurdering samt gode retningslinjer for leverandør oppfølging.

Ved inngåelse av egne store leverandøravtaler er samfunnsansvar et tema. Banken forholder seg til alliansesamarbeidets innkjøpspolicy ved avtaler som

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA inngår på vegne av alliansen. Alle innkjøpsavtaler inkluderer et vedlegg om samfunnsansvar. Leverandørene skal som et minimum tilfredsstillende og rette seg etter lokale, nasjonale og internasjonale lover, regler og prinsipper, herunder bestemmelser om forhold som lønn, arbeidstid og HMS (helse, miljø og sikkerhet), samt antikorrupsjon.

Leverandørene forplikter seg til å opptre etisk korrekt i enhver sammenheng i forbindelse med produksjon og leveranser til SpareBank 1. De samme kravene gjelder for leverandørens underleverandører og samarbeidspartnere tilknyttet leveranse til banken.

Miljø og klima

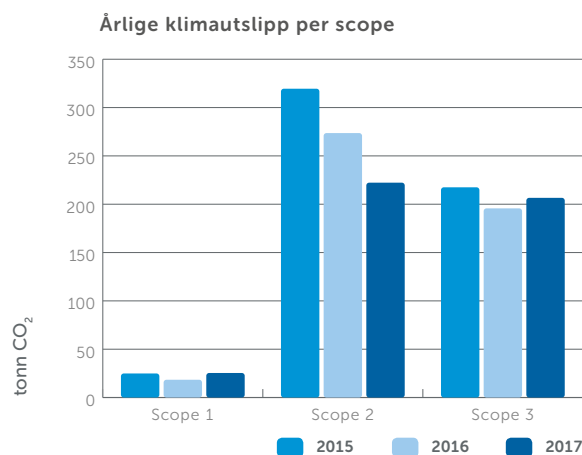
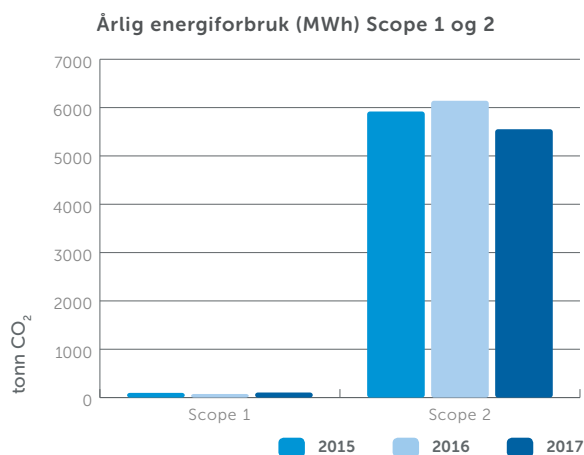
SpareBank 1 Østlandet har integrert hensynet til det ytre miljøet ved å ha miljøfyrtårn-sertifiserte kontorer og ved å gjennomføre et årlig energi- og klimaregnskap basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard» som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative» – GHG-protokollen. Klimaregnskapet tar for seg klimagassutslipp som følge av forbruk som for eksempel reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. Slik identifiserer banken hvilke kilder som påvirker det ytre miljø og kan iverksette konkrete tiltak for å minimere dem. Banken har redusert sine utslipp betraktelig de siste årene.

Grunnet fusjonen mellom Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus er ikke SpareBank 1 Østlandets energi- og klimaregnskap for 2017 direkte sammenlignbart med tidligere år. Før fusjonen ble det innrapporterte data kun for «gamle» Sparebanken Hedmark, mens tallene for resten av året gjelder for SpareBank 1 Østlandet som helhet der ikke annet er oppgitt. 2017 må derfor regnes som et overgangså (se klimaregnskap på neste side) og det vil ta noe tid før banken kan rapportere egne utslipp for kontorene i Oslo og Akershus.

Konsernet utvikler stadig nye produkter som reduserer belastningen på miljøet. Boliglån på nett, mobilbank, Vipps, videomøter, SMS-tjenester og elektronisk distribusjon av brev og publikasjoner er tiltak som reduserer transportbehov og papirforbruk. Nyhetsformidling foregår nå elektronisk på nettsidene konjunkturbarometer1.no, Mynewsdesk og via bankens nyhetssenter.

Klimaregnskap 2017

ENERGI OG KLIMAINDIKATORER	2017	Endring 17/16	2016	2015
Sum kWh/m ²	168,3	-9,6%	186,1	175,2
Totalt energiforbruk Scope 1+2 (MWh)	5 657,1	-9,0%	6 215,6	6 016,3
Totale utslipp(S1+S2+S3) (tCO ₂ e)	454,3	-6,8%	487,7	562,0
Totale (S1+S2+S3) tCO ₂ e/årsverk	0,6	-39,4%	1,1	1,2
Total (S1+S2+S3) tCO ₂ e/omsætning	0,3	-6,8%	0,3	0,3
Årsverk	705	52,6%	462,0	468,0

RAPPORTERING I HENHOLD TIL GREENHOUSE GAS PROTOCOL

Scope 1: Direkte utslipp

Omfatter direkte utslipp fra kilder som eies eller kontrolleres av selskapet, herunder egne biler, kjøretøy, eller fra prosess, transport av ansatte.

Scope 2: Indirekte utslipp

Er utslipp knyttet til innkjøpt energi, hovedsakelig elektrisitet og/eller fjernvarme.

Scope 3: Indirekte utslipp

Omfatter andre indirekte klimautslipp. Utslippene er et resultat av selskapets aktiviteter, men slippes ut fra kilder som ikke kontrolleres av selskapet.

Klimaregnskapet omfatter SpareBank 1 Østlandet (morbank). Men grunnet fusjonen mellom Sparebanken Hedmark og Bank 1 Oslo Akershus AS i 2017 er ikke dette klimaregnskapet direkte sammenlignbart med tidligere år. Før fusjonen ble det innrapportert data kun for «gamle» Sparebanken Hedmark, mens tallene for resten av året gjelder for SpareBank 1 Østlandet som helhet. 2017 må derfor regnes som et overgangsår.

Noen tall for 2015 og 2016 er ikke identiske med tall i fjorårets energi- og klimaregnskap. Det skyldes endring i metode for beregning av utslipp for flyreiser, der det er lagt til effekt av Radiative Forcing i utslippsfaktoren. I tråd med anbefalingene fra DEFRA (2017) er dette nå tatt med og utslippstallene endret bakover i tid, slik at det ikke blir et stort hopp i utslippstall fra år til år.

Samfunnsregnskap 2017

		2017	2016	
Strategi/økonomi	Konsernstrategi	Strategi gjennomført i hht plan.	Strategi gjennomført i hht plan.	
	Utvikling CSR-strategi	Strategi revidert og vedtatt i styret	Innarbeiding i styringsdokumenter gjennomført og påbegynt revidering av strategi.	
	Resultat før skatt (mill kr), konsern	1 618	1 371	
	Forvaltningskapital (mill kr), konsern	108 321	101 240	
	Egenkapitalavkastning etter skatt, konsern	10,2 prosent	10,5 prosent	
	Ren kjernekapitaldekning, konsern	16,8 prosent	16,9 prosent	
	Årlig gjennomgang og bekreftelse av bankens etiske regelverk	Gjennomført	Gjennomført	
Samfunn/sosiale forhold	Antall årsverk, inkl. datterselskaper	1 109	1 140	
SpareBank 1 Østlandet	Antall årsverk, morbank	705	462	
	Sykefravær	4,0 prosent	4,27 prosent	
	Andel kvinner	53 prosent	56,3 prosent	
	Andel kvinner i ledende stillinger	39 prosent	44,4 prosent	
	Gjennomsnittsalder	47,7 år	48 år	
	Ansattes tilfredshet, organisasjonsundersøkelse	Temperaturmålinger for fusjonsprosessen gjennomført med gode resultater.	Temperaturmåler for fusjonsprosessen gjennomført med gode resultater.	
	Avtale om inkluderende arbeidsliv	Videreført	Videreført	
	Gjennomsnittlig ansettelsestid	16,4 år	17,3 år	
	Antall rekrutteringer, internt	15	10	
	Antall rekrutteringer, eksternt	15	9	
	Turnover	2,0 prosent	3,1 prosent	
	Gavemidler	Tildeling kunst og kultur	1 997 665	2 370 625
		Tildeling idrett	2 090 085	2 623 368
Tildeling humanitært arbeid		331 400	491 800	
Annet		782 600	1 154 400	
Gavefond	Tildeling kunst og kultur	5 606 000	5 022 042	
	Tildeling idrett og fysisk aktivitet	4 900 012	8 900 029	
	Tildeling utdanning og forskning	1 575 000	2 203 000	
	Tildeling humanitært arbeid/annet	500 000	750 000	
Sparebanken Hedmarks kunstfond	Tildeling kunst og kultur	1 025 000	1 439 000	
	Næringsutvikling	Tildeling nyskapingstiltak	0	Sparebanken Hedmark hadde i 2016 fokus på entreprenørskap og gründervirksomhet gjennom konkurransen «Ønsker meg 1 bedrift».
Konjunkturbarometer		Nettsiden konjunkturbarometer1.no oppdatert med analyser og nyheter gjennom året. Publikasjon utgitt i november.	Publikasjon utgitt og nettsiden konjunkturbarometer1.no lansert.	
Miljø *	* Se også eget klimaregnskap			
	Totalt klimagassutslipp (tonn CO ₂)	454	467	
	Klimagassutslipp per årsverk, morbank (tonn CO ₂ /årsverk)	0,6	1	
	Antall videokonferanserom	46	42	
	Antall kontor sertifisert som Miljøfyrtårn	24	24 (19 kontorer og 5 satelittkontorer er Miljøfyrtårnsertifisert etter hovedkontormodellen.)	